

3

Ken meer respijtdagen toe of aanvaard uitzonderingen

Werken met respijtdagen is drempelverhogend voor ouders in (kans)armoede. Je kiest als organisator zelf hoeveel respijtdagen je toekent en voor welke afwezigheden je een respijtdag aanrekent. Ook de kosten voor afwezigheden wanneer de respijtdagen opgebruikt zijn, zijn vrij te bepalen.

Je kan extra respijtdagen toekennen, of niets aanrekenen voor een tijdig verwtigde afwezigheid. Ook het toekennen van afzonderlijke ziekte-dagen bovenop de respijtdagen is mogelijk, net als onbeperkte respijtdagen voor kinderen met specifieke zorgen. Extra respijtdagen of uitzonderingen toestaan heeft niet noodzakelijk een negatieve impact op je bezetting en je prestatiepercentage.

Bekijk ook de kosten die je aanrekent voor afwezigheden buiten de respijtdagen. Het dagtarief van ouders wordt bepaald op basis van hun financiële mogelijkheden. Meer vragen dan de dagprijs voor een afwezigheid buiten de respijtdagen is dus per definitie moeilijk haalbaar voor veel ouders.

4

Ken verlaagde tarieven toe indien nodig

Gezinnen kunnen in bepaalde situaties aanspraak maken op een individueel verlaagd tarief en Brusselse organisatoren kunnen zelf een OCMW tarief toekennen aan gezinnen die dit nodig hebben. Het is belangrijk om hier open en transparant over te communiceren als je wil dat dit ten goede komt aan alle gezinnen die er nood aan hebben.

Wacht niet op onbetaalde facturen om in gesprek te gaan. Geef proactief informatie over verlaagde tarieven aan al je gezinnen, je weet nooit of de financiële situatie van een gezin verandert en het toegekend tarief te hoog wordt. Bespreek de verlaagde tarieven bij elke kennismaking en neem dit op in het huishoudelijk reglement. Neem de kostprijs van de opvang op in de tussentijdse evaluatiegesprekken met ouders of vermeld op de factuur dat ouders met betalingsmoeilijkheden de leidinggevende mogen aanspreken om samen naar een oplossing te zoeken.

Een verlaagde dagprijs is niet altijd de beste oplossing. Een afbetalingsplan of een kort uitstel van betaling toekennen kan in sommige situaties al voldoende zijn om financiële ademruimte te creëren.

Kinderopvang in Brussel ondersteunt de Brusselse Nederlandstalige kinderopvang in het werken aan hun toegankelijkheid voor alle gezinnen, met specifieke aandacht voor gezinnen in kwetsbare situaties.

Onze medewerkers gaan samen met de opvang en partnerorganisaties aan de slag om samenwerkingen te faciliteren en wederzijds expertise te delen. We werken rond thema's als opnamebeleid, kwetsbare doelgroepen en drempelverlagend werken in de opvang.

We hebben een uitgebreid vormings- en ondersteuningsaanbod uitgewerkt waar onze aangesloten opvanglocaties en partnerorganisaties gratis gebruik van kunnen maken. De ondersteuning kan een groepsvorming zijn voor het team, maar ook individuele begeleidingen of trajecten op maat zijn mogelijk.

In deze folder focussen we specifiek op het verlagen van financiële drempels naar kinderopvang. Deze drempels zijn onder meer door Corona de voorbije jaren sterk verhoogd, waardoor veel kinderen uit gezinnen in financiële moeilijkheden de facto geen toegang hebben tot de opvang.

Wil je ook aan de slag om de financiële drempels in je opvang te analyseren en waar mogelijk te verlagen of weg te werken? Neem dan zeker contact met ons op!

Bel ons op **0488 79 09 77**
Dit nummer is uitsluitend bedoeld voor professionals

Stuur een e-mail naar
helpdesk@kinderopvanginbrussel.be

Met de steun van

V.u.: Luk De Smet - vzw Samenwerken aan Kinderopvang Brussel – Vooruitgangstraat 323, 1030 Schaarbeek
Fotografie: Lies Engelen, VBJK en Lander Loeckx

Betaalbare kinderopvang voor iedereen

Vier thema's om mee aan de slag te gaan

Eén op drie Brusselse kinderen groeit op in armoede. Om ook deze kinderen alle kansen te geven op een goede start in het leven is financieel toegankelijke kinderopvang een absolute must.

Verlaag of schrap je waarborg

1

Een waarborg is voor gezinnen met financiële moeilijkheden een belangrijke drempel naar kinderopvang. Met een beperkt budget kan je weinig tot niet sparen en dan is er geen financiële ruimte voor het betalen van een waarborg. Om als opvang toegankelijker te zijn kan je de waarborg verlagen of bepalen in functie van de dagprijs en het opvangplan van de ouder. Je kan hem ook terugbetalen via de eerste factuur zodat ouders het geld niet te lang moeten missen. Je kan de waarborg ook laten vallen, zoals steeds meer Brusselse organisatoren intussen beslist hebben.

Het loont de moeite om eens na te gaan welk bedrag aan onbetaalde facturen je effectief terugwint via de waarborg. Je kan dit afzetten tegen de loonkost die het vraagt om aan alle ouders in je opvang een waarborg te moeten vragen en dit administratief te moeten opvolgen. Hetzelfde geldt voor je opzegvergoeding als je die vraagt. Is het sop de kolen wel waard?

Vermijd extra kosten voor ouders

2

De inkomensgerelateerde opvang mag binnen de huidige regelgeving bovenop de dagprijs nog een aantal extra kosten aanrekenen aan ouders (administratie, luiers, ...). Voor ouders met een beperkt inkomen en dus een laag dagtarief betekenen deze extra kosten een groot aandeel in de totale factuur.

Bekijk naast het toekennen van een verlaagd tarief voor ouders met financiële moeilijkheden zeker ook de extra kosten die je aanrekent. Welke kosten kan je verlagen of laten vallen? Ga eventueel na of je voor specifieke doelgroepen (vb. alle ouders met een dagtarief van minder dan € 10) de extra kosten kan laten vallen.

Denk ook na over onrechtstreekse kosten in je opvang. Het gaat dan over materiaal dat ouders moeten mee nemen naar de opvang zoals regenlaarsjes, verkleedkledij voor het carnavalsfeest, betalende ouderactiviteiten, ... Om alle ouders ten volle te laten participeren aan alle aspecten van de opvang hou je ook die kosten best zo laag mogelijk.

Waarborgen

Het laten vallen van de waarborg kan zowel de betrokken ouders als de opvang voordelen bieden.

OUDER AAN HET WOORD

“Ik zit in een collectieve schuldenregeling. Ik heb een voltijdse job maar mijn loon wordt beheerd door een schuldbemiddelaar van CAW die mijn schulden afbetaalt en mijn vaste kosten zoals huur, water, gas en elektriciteit betaalt. Zelf krijg ik elke week € 60 leefgeld per persoon. Daar moet ik alle andere kosten mee betalen: eten, kleren, internet, schoolfacturen voor de oudere kinderen en noem maar op. Dit geld is elke week helemaal op dus sparen kan ik niet. Voor een waarborg van € 50 is in mijn budget echt geen ruimte, dat geld heb ik niet.”

INGRID DE MEERLEER

Directeur kindzorg i-mens

“We vragen bij i-mens al enkele jaren geen waarborg meer. We doen dit zowel om de toegang tot de opvang voor ouders met een beperkt inkomen te vergemakkelijken, als vanuit het idee van administratieve vereenvoudiging.

Het bedrag aan onbetaalde

facturen dat we recupereerden via de waarborg was zo klein dat het de moeite niet was om aan elke ouder een waarborg te vragen en dit allemaal op te volgen.

We zetten liever in op een goede opvolging van onbetaalde facturen en kort op de bal spelen bij gezinnen met betalingsmoeilijkheden.

In Brussel vinden we het vragen van een waarborg voor het reserveren van een plaats ook niet verantwoord omwille van het plaatstekort. De wachtrij van gezinnen die een vrijgekomen plaats willen innemen is zo lang dat je zelden lang moet zoeken. Om die reden zijn we ook flexibel omtrent opzegvergoedingen. Het voorbije jaar werd er bijvoorbeeld aan geen enkel gezin een opzegvergoeding gevraagd.”

De waarborg die je mag vragen als inkomensgerelateerde opvang is door Kind en Gezin begrensd tot maximum € 250. Voor ouders met een dagtarief van € 11,40 of minder is de maximale waarborg € 50 (Gegevens geldig in 2022 – jaarlijkse index van toepassing).

Extra kosten

Voor gezinnen met een beperkt budget kunnen de extra kosten de factuur flink verzwaren. Dit kan een belangrijke drempel zijn. Sommige gezinnen die eigenlijk voltijdse opvang willen, komen deeltijds naar de opvang om de kosten te drukken.

AN DE LETTER

Diensthooft 't Lijsternest

“We proberen zoveel mogelijk extra kosten voor ouders te vermijden. We rekenen geen administratiekosten of kosten voor afvalverwerking van luiers aan. Ouders brengen zelf luiers mee, zo kunnen ze hun budget voor luiers beheren en eventueel luiers die ze ergens gratis of goedkoper kunnen krijgen ook gebruiken in de opvang. De extra kosten die Kind en Gezin toelaat om aan te rekenen zijn alles bij elkaar geteld hoog voor ouders met een laag inkomen en kunnen soms het verschil maken tussen een plaats in de opvang wel of niet kunnen betalen. Voor ouders die de laagste tarieven betalen en een deeltijds opvangplan hebben, zijn deze kosten soms zelfs bijna een verdubbeling van het factuurbedrag.”

ANNE LAMBRECHTS

Coördinator Elmer

“We proberen ook onrechtstreekse extra kosten te vermijden, zo zorgen we zelf voor laarsjes of regenjasjes om op uitstap te gaan.

Voor onze ouderactiviteiten is de eigen bijdrage minimaal. Voor uitstappen met onze ouders naar een museum of een dierenpark kopen we voordelige toegangkaartjes via het Rap op Stap Kantoor in Schaarbeek of we gaan op de momenten dat de ingang kosteloos is. Zo weegt dit voor ons niet teveel op het werkingsbudget, maar kunnen we toch veel ouders meenemen op onze uitstappen.”

Bij een opvang die de maximaal toegelaten bedragen aan extra kosten aanrekent, maken de extra kosten voor ouders met de hoogste dagprijs 6% uit van het totale factuurbedrag. Bij ouders met een minimumtarief is dit al 25% en bij ouders met het laagst mogelijke tarief loopt dit zelfs op tot 51% van het totaal factuurbedrag!

Respijtdagen

Een respijtdagenbeleid kan op onnoemelijk veel manieren vorm krijgen. Alles gaande van het wettelijk minimum aan respijtdagen tot evenveel respijtdagen als openingsdagen is mogelijk. Ook in de uitzonderingen die je toekent is een grote variatie mogelijk.

SABINE WINTERS

Directeur kinderopvang Scholengroep Brussel

“Bij ons kost bij een langere ziekteperiode niet elke afwezigheidsdag een respijtdag, dit is begrensd tot 2 dagen per ziekteperiode bij een voltijds opvangplan. Bij een vakantie wordt niets afgetrokken als de opvang 2 maanden vooraf verwittigd wordt. Ouders met een voltijds opvangplan kunnen tot 60 dagen vakantie opnemen zonder dat ze hier een respijtdag moeten voor inzetten.

Het is voor ouders van een kind dat lang of vaak ziek is al moeilijk genoeg om de zorg voor het kind zelf te moeten opnemen, zeker als ze werken of een opleiding volgen. We vinden dat we daar geen extra kosten bovenop moeten aanrekenen.”

CAROLINE DE BLUST

Leidinggevende Junglepret

“We werken sinds 2019 niet meer met respijtdagen. We geven evenveel respijtdagen als er openingsdagen zijn. Ouders betalen dus niet voor een afwezigheid. We willen ouders

meer flexibiliteit bieden in de combinatie opvang-werk-gezin en we vinden dat (groot) ouders die een extra dagje willen doorbrengen met hun (klein)kind daar geen financiële gevolgen van mogen ondervinden. Voordelen voor ons zijn dat er geen discussies meer zijn over afwezigheden op de factuur en bij een inschrijving moeten we de regels rond respijtdagen niet meer uitleggen.

We zetten sterk in op het responsabiliseren van ouders om afwezigheden tijdig te verwittigen en we geven een boete als ze dat niet doen.

We overplannen sterk en we schrijven per leefgroep één of meerdere kinderen deeltijds in en laten hen extra komen als andere kinderen een dag thuis blijven. Ons prestatiepercentage is in 2019 hetzelfde gebleven als in de jaren daarvoor.”

Hoeveel afwezigheden zijn er in je organisatie buiten de respijtdagen? Is dit aantal beperkt, bijvoorbeeld omdat je al meer respijtdagen toekent dan het wettelijke minimum of omdat je meerdere uitzonderingen toestaat? Loont het dan nog om een heel jaar met respijtdagen te werken en de administratieve opvolging hiervan te moeten doen bij al je gezinnen?

Verlaagde tarieven

Ouders met financiële moeilijkheden zijn vaak bang of beschaamd om hierover in gesprek te gaan. Soms krijgen ze het gevoel dat de opvang speciaal voor hen en uit medelijden bepaalde financiële toelagen doet. Open en proactief communiceren over verlaagde tarieven naar alle gezinnen in je opvang kan veel wantrouwen wegnemen.

VEERLE MERTENS

Algemeen directeur Kinderdagverblijven Heilig Hart

“De vertrouwensband met ouders staat centraal in onze visie. Dit maakt dat ook financiële problemen bespreekbaar gemaakt worden. Er is een nauwe samenwerking met de boekhouding die de betalingen nauw opvolgt. De directies krijgen maandelijks een overzicht van de openstaande facturen, zodat ze hierover met ouders in gesprek kunnen gaan om samen een oplossing te zoeken. Is er een onverwachte grote uitgave in het gezin en gaat het over één of twee maanden betalingsmoeilijkheden? Dan bieden we de ouders een afbetalingsplan aan. Is de dagprijs voor de ouders te hoog? Dan bekijken we de mogelijkheid van een individueel verminderd tarief of een OCMW tarief.

Om het gesprek rond de kostenlast van de kinderopvang voor het gezin nog te vergemakkelijken, willen we voortaan ook ouders in onze evaluaties bevragen hoe ze de dagprijs ervaren. Zo krijgen we al een eerste signaal als de financiële draaglast groot is.”

OUDER AAN HET WOORD

“Mijn man werd vorig jaar zwaar ziek. Daardoor daalde ons inkomen sterk en tegelijk waren er hoge medische kosten. De factuur van de opvang was voor ons moeilijk haalbaar, maar ik durfde daar niets over zeggen. Ik wist niet dat ik een lagere dagprijs kon vragen. Het was pas toen de kostprijs van de opvang tijdens een tussentijds evaluatiegesprek aan bod kwam dat ik onze situatie uitgelegd heb. Gelukkig kon de verantwoordelijke voor ons een lager tarief bekomen. Dat heeft voor ons veel zorgen weggenomen.”

Het toekennen van verlaagde tarieven heeft geen impact op de financiële situatie van je opvang. Kind en Gezin compenseert de verlaagde ouderbijdrage immers via de subsidie-enveloppe die je als opvang krijgt, waardoor het eindresultaat voor je opvang financieel op hetzelfde neerkomt.